

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3986

Vragen van het lid **Inge van Dijk** (CDA) aan de Staatssecretaris van Financiën over het bericht «Rechtbank: Vermogensbelasting is discriminerend voor spaarders» (ingezonden 16 augustus 2021).

Antwoord van Staatssecretaris **Vijlbrief** (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) (ontvangen 10 september 2021).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel in het Financieele Dagblad van 13 augustus 2021 «Rechtbank: Vermogensbelasting is discriminerend voor spaarders»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Bent u bekend met de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland dat de belasting op spaartegoeden en beleggingen zoals de fiscus die sinds 2017 oplegt strijdig is met het Europees discriminatieverbod? Zo ja, wat vindt u van deze uitspraak?

Wat vindt u van de conclusie van de rechtbank dat in praktijk blijkt dat veertig procent van de belastingplichtigen in box 3 helemaal niet belegt en de daarmee onjuiste veronderstelling die ten grondslag ligt aan de heffing sinds 2017?

Antwoord 2 en 3

Ik ben bekend met de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland. De rechtbank Noord-Nederland heeft op 2 augustus 2021 uitspraak gedaan in twee van de in totaal twaalf zaken van zes belastingplichtigen die samen de zogenoemde massaalbezwaarprocedure vormen tegen de vermogensrendementsheffing over 2017 en 2018.² Voor de jaren 2017 en 2018 heeft de rechtbank Noord-Nederland geconcludeerd dat de box 3-heffing op stelselniveau in strijd is met discriminatieverbod van artikel 14 EVRM.

¹ Het Financieele Dagblad, «Rechtbank: Vermogensbelasting is discriminerend voor spaarders», 13 augustus 2021, Rechtbank: vermogenstaks discrimineert spaarders (fd.nl).

² Bekendmaking van 10 september 2020, nr. 2020-167893 Stcr. 2020, 48126.

Naar het oordeel van de rechtbank Noord-Nederland ontbreekt een objectieve en – vooral – redelijke rechtvaardiging voor de gelijke behandeling van ongelijke gevallen. De rechtbank Noord-Nederland heeft in dit oordeel betrokken dat de wetgever er op de hoogte van was dat een groep van circa veertig procent van de belastingplichtigen met box 3 vermogen uitsluitend over spaartegoeden beschikt.

De rechtbank Noord-Nederland ziet echter geen mogelijkheden om het ontstane rechtstekort te repareren. De rechtbank kan het discriminatoire karakter van de heffing namelijk niet ongedaan maken. Daarvoor zouden door de rechtbank (rechtspolitieke) keuzes gemaakt moeten worden die aan de wetgever zijn. De rechtbank Noord-Nederland heeft daarom geconcludeerd dat de beroepen van belanghebbende ongegrond zijn en de aanslagen inkomstenbelasting 2017 en 2018 in stand blijven.

Er zijn overigens nog tien zaken van belang voor de massaalbezwaarprocedure over de jaren 2017 en 2018. In twee van deze zaken heeft de rechtbank Gelderland geconcludeerd dat de forfaitaire rendementsheffing op regel-niveau niet in strijd is met artikel 1 EP ERVM of het discriminatieverbod van artikel 14 EVRM.³ Deze zaken zijn inmiddels via sprongcassatie voorgelegd aan de Hoge Raad. In deze zaken wordt in oktober een conclusie van de advocaat-generaal verwacht.

In vier zaken van rechtbank Noord-Holland⁴ is hoger beroep ingesteld door de Bond voor Belastingbetalers namens de belastingplichtigen. Deze wachten op een zitting bij gerechtshof Amsterdam. Tot slot moeten er nog vier zaken bij rechtbank Den Haag op de rol komen.

Vraag 4 en 5

Hoe wilt u voor deze onjuiste veronderstelling met terugwerkende kracht rechtsherstel bieden, aangezien dit voor een grote groep belastingplichtigen dit tot een onevenredig zware belasting heeft geleid?

Bent u bereid nog bij het Belastingplan 2022 met een oplossing te komen om deze oneerlijke situatie met terugwerkende kracht tot 2017 aan te pakken?

Antwoord 4 en 5

Het bieden van rechtsherstel past niet in de nog lopende massaal bezwaarprocedures over de betreffende jaren 2017 en 2018 en is bovendien prematuur. Momenteel staat namelijk niet vast dat de opzet van het nieuwe box 3-stelsel met ingang van 2017 in strijd is met het discriminatieverbod, omdat de Hoge Raad hier nog over moet oordelen. Zodoende is er op dit moment geen aanleiding voor het bieden van rechtsherstel.

Vraag 6 en 7

Deelt u de mening dat deze uitspraak wederom aantoont dat nog meer snelheid is geboden om het probleem van de oneerlijk uitwerkende forfaitaire heffing in box 3 aan te pakken?

Wilt u nu eindelijk een vuist maken en het argument dat aansluiten bij de werkelijke samenstelling van het vermogen onuitvoerbaar is overboord zetten, aangezien recent onderzoek dat u aan de Kamer stuurde uitwijst dat dat heffen op basis van werkelijk rendement wel degelijk mogelijk is en dit in het buitenland ook uitvoerbaar blijkt?

Antwoord 6 en 7

Ik ben mij bewust van de signalen uit de maatschappij en uit uw Kamer over de wens om de huidige forfaitaire box 3-heffing om te zetten in een heffing over het werkelijk behaalde rendement. Het demissionaire kabinet deelt deze breed gedragen wens. In uw Kamer is daarbij vaak aangegeven dat het jammer is dat een heffing over het werkelijk behaalde rendement niet op korte termijn haalbaar is. Het onderzoek van PwC naar een moderne en uitvoerbare box 3-heffing naar werkelijk rendement biedt gelukkig perspectieven voor de overgang naar een dergelijk stelsel. Zoals ik tijdens het Commissiedebat «Belastingen» van 30 juni 2021 heb aangegeven, wordt op het

³ Rechtbank Gelderland, 10 februari 2021, 20/3028 en 20/3029, ECLI:NL:RBGEL:2021:639

⁴ Rechtbank Noord-Holland, 29 maart 2021, HAA 20/3166, ECLI:NL:RBNHO:2021:2606; Rechtbank Noord-Holland, 29 maart 2021, HAA 20/3169, ECLI:NL:RBNHO:2021:2609; Rechtbank Noord-Holland, 29 maart 2021, HAA 20/3167, ECLI:NL:RBNHO:2021:2607 en Rechtbank Noord-Holland, 29 maart 2021, HAA 20/3168, ECLI:NL:RBNHO:2021:2608.

ministerie hard gewerkt aan een voorstel zodat een nieuw kabinet op dit dossier een vliegende start kan maken.

Vraag 8 en 9

Bent u bereid een harde deadline voor het kabinet te stellen op welke termijn het probleem van box 3 daadwerkelijk moet zijn opgelost, zodat een volgend kabinet hierop kan handelen, aangezien dit reeds sinds jaren een prioriteit is van het demissionaire kabinet en de Kamer?

Kunt u met het presenteren van de contourennota ook een duidelijke, ambitieuze en strakke planning aanleveren om een heffing in box 3 op basis van werkelijk rendement voor elkaar te krijgen?

Antwoord 8 en 9

Uw kamer heeft het demissionaire kabinet verzocht om in 2021 een contourennota op te stellen voor de vormgeving van een heffing naar werkelijk rendement. In de contourennota zal op hoofdlijnen een nieuw stelsel voor box 3 worden beschreven op basis van werkelijk rendement. Daarbij zal een duidelijke, ambitieuze en strakke planning worden opgenomen voor het wetgevings- en implementatietraject van het nieuwe stelsel. Uiteraard is het aan het volgend kabinet en Uw kamer, en niet aan het huidige demissionaire kabinet, om hier knopen over door te hakken.